


## **Bilagsliste – Møde i Kystvandråd for Odense Fjord 30. april 2025**

Side 2	Bilag 1 – Ansøgningsskema til nedsættelse som Kystvandråd 2025-2027
Side 5	Bilag 2 - Motivation for videreførelse af Kystvandråd for Odense Fjord
Side 7	Bilag 3 - Plan for opgaveudførelsen Kystvandråd - Odense Fjord
Side 9	Bilag 4 – Deltagerliste
Side 10	Bilag 5 - Egensedybet er i dårlig miljøtilstand
Side 23	Bilag 6 – VP3 i høring – evt. høringssvar fra Kystvandråd Odense Fjord

## Ansøgningskema til nedsættelse som kystvandråd i 2025-2027

For at kunne ansøge om nedsættelse som kystvandråd, skal nedenstående skema udfyldes. Skemaet kan suppleres med uddybende bilag. Ansøgningen udfyldes som beskrevet i Guide til ansøgning om nedsættelse af kystvandråd 2025-2027, der findes her:

<https://sgvmst.dk/vandmiljoe/vandomraadeplaner/overblik-vandomraadeplanerne-2021-2027/kystvandraad-2025-2027>

Kystvandopland og motivation	
Sekretariatskommune (ansøger)	Odense Kommune
Bidragende kommunale myndigheder	Odense Kommune, Kerteminde Kommune, Faaborg Midtfyns Kommune, Assens Kommune og Nordfyns Kommune
Ønsker at nedsætte kystvandråd for dette eller disse kystvand (angiv kystvand ID og navn)	92 og 93
Udklip af kystvandet evt. fra MiljøGIS ( <a href="https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024">https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024</a> )	
Relevant lokal trepart(er) for ansøgte område	Lokal trepart Odense Fjord
Motivation for ansøgning	Vi har et ønske om at fortsætte kystvandrådet for Odense fjord, hvilket vi fik noget økonomi til for 2024. Vi har tidligere skrevet at vi ønsker at videreføre samarbejdet, så det gode samarbejde, som er bygget op, kan fortsætte med at bidrage til omlægningsplanerne og det videre arbejde med implementeringen.

### Udvælgelsesparameter 1: Kystvandoplandets fordelte indsatsbehov

Marker den vægtning, der svarer til kystvandoplandet jf. bilag 1 i Guide til ansøgning om nedsættelse som kystvandråd 2025-2027	<input checked="" type="checkbox"/> Fordelt indsatsbehov over 100 ton N <input type="checkbox"/> Fordelt indsatsbehov under 100 ton N <input type="checkbox"/> Intet fordelt indsatsbehov, OBS delopland kan ikke ansøge alene
---	--

### Udvælgelsesparameter 2: Kystvandoplandets potentiale for virkemidler

#### Udvælgelsesparameter 2a: Potentiale for virkemidlet lavbund

Marker den vægtning, der svarer til kystvandoplandets potentiale for virkemidlet lavbund jf. bilag 2 i Guide til ansøgning om nedsættelse som kystvandråd 2025-2027	<input type="checkbox"/> Potentiale over 1.500 ha <input checked="" type="checkbox"/> Potentiale under 1.500 ha
---	--

#### Udvælgelsesparameter 2b: Potentiale for virkemidlet kvælstofvådområder

Marker den vægtning, der svarer til kystvandoplandets potentiale for virkemidlet vådområder jf. bilag 2 i Guide til ansøgning om nedsættelse som kystvandråd 2025-2027	<input checked="" type="checkbox"/> Potentiale over 300 ha <input type="checkbox"/> Potentiale under 300 ha
--	--

### Udvælgelsesparameter 3: Kystvandoplandets organisering

	Nej	Ja	Hvis Ja, angiv titel på vedlagt dokumentation
Udvælgelsesparameter 3a: Bredt funderet ansøgningskommissorium			
Er der bag ansøgningen en ligelig repræsentation?	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	[Klik her for at udfylde]
Er der vedlagt forventet deltagerliste og bekræftelse på deltagelse i projektperioden?	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	
Udvælgelsesparameter 3b: Plan for opgaveudførelsen			
Er der vedlagt plan for opgaveudførelsen?	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	[Klik her for at udfylde]
Udvælgelsesparameter 3c: Eksisterende samarbejder i kystvandoplandet			
Er der vedlagt dokumentation for eksisterende samarbejder i kystvandoplandet?	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	[Klik her for at udfylde]

### Yderligere materiale

	Nej	Ja	Hvis Ja, angiv titel på vedlagt dokumentation
Er der vedlagt yderligere materiale?	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	[Klik her for at udfylde]

Dato

Underskrift

[Klik her for at udfylde]





Ansøgning om videreførelse af Kystvandråd for Odense Fjord

Afsender: Odense Kommune og Odense Fjord Samarbejdet

Dato: 28.03.2025

## **Motivation for ansøgning om videreførelse af Kystvandråd for Odense Fjord**

Odense Kommune (ansøger) og Odense Fjord Samarbejdet (sekretariat) ansøger hermed, på vegne af det samlede bestående Kystvandråd for Odense Fjord, om videreførelse af arbejdet imod vores fælles mål at udvikle de mest effektive tiltag til opnåelse af god økologisk tilstand i Odense Fjord med lokal forankring.

Odense Fjord er fortsat langt fra målet om god økologisk tilstand. Vi er på den tid af året hvor vinterens afstrømning af næringsstoffer nu giver næring til algeopblomstring og vi ser hvert år opblomstring af opportunistiske makroalger, der lægger sig over bunden som et tykt lag, skygger for de få ålegræsbede og udgør en årlig påmindelse om fjordens reelle tilstand. Testudplantninger af ålegræsbede viser, at det fortsat ikke er muligt for ålegræsbede at trives i Odense Fjord på nær enkelte stationer i yderfjorden.

Gennem de sidste par hundrede år har menneskelig aktivitet stærkt modificeret Odense Fjord – den fjord, som engang var en naturperle med store forekomster af søgræs/ålegræs, stenrev, muslingebanker, naturlige strandenge og et rigtigt dyreliv både på land, på vand og i vand. I dag er en tredjedel af fjorden indvundet land bag diger, kanaler og pumpestationer, stenfiskerne er gået konkurs (der er ikke flere sten), muslingefiskerne er gået konkurs (der er ikke flere muslinger) og antallet af presfaktorer er meget tydelige med store byområder, store industriområder, affaldsdeponier i fjorden, udstrakte landbrugsarealer i oplandet og meget mere.

Så, selvom næringsstofftilførslen fra oplandet til fjorden er faldet væsentligt over de seneste 20 år har fjorden ikke fået det mærkbart bedre. Det er således ikke nok kun at reducere næringsstofftilførslen – det skal kombineres med at forbedre de fysiske forhold i fjorden for at få økosystemtjenesterne tilbage i balance.

Det var med de erkendelser, at alle aktører omkring Odense Fjord gik sammen og startede foreningen Odense Fjord Samarbejdet. Det er i dag en forening med 17 medlemmer - alle kommunerne i oplandet, landbrugsforeninger, grønne organisationer, forsyningselskaberne, virksomheder og videns institutioner. Det er 5 år siden foreningen blev stiftet, og i de år har vi arbejdet med at samle og videreudvikle lokale data om fjorden, samarbejdet om arealplanlægning og virkemidler i oplandet og planlægning af tiltag direkte i fjorden og på strandengene. Endelig er det lykket at kunne ansætte et sekretariat, køre projekter om planlægning og forskning (fx ARCADIA) samt konkrete naturgenopretningsprojekter i fjorden, fx stenrev.

Odense Kommune ansøgte sammen med Odense Fjord Samarbejdet om [Kystvandråd](#) i 2023. Det arbejde blev meget vellykket – blandt andet fordi vi allerede havde partnerskabet og arbejdet var allerede begyndt. [Rapporten](#) fra 2023 har givet stor værdi – nu kender vi lokale data for presfaktorerne, målingerne viser hvordan næringsstoffkilderne fordeler sig rundt i fjorden og hot spot analyser viser fx at 80% af kvælstoffet kommer fra 20% af arealerne i nogle deloplande. Vi ser også at årstidsvariationer er afgørende vigtige at arbejde med – især ift. Renseanlæg. Planen indeholder også hele 6700ha vådområder placeret i hele oplandet – vi skal op i skala og tempo.

På kystvandrådsmødet d. 26. februar 2025 var der fuld opbakning til at søge om videreførelse af kystvandråd Odense Fjord, ligesom det er parterne der har udviklet planen for hvilke tiltag der indgår i denne ansøgning om hvad der skal arbejdes med i Kystvandrådet for perioden 2025-2027.

Foruden nye indsatser på lokal viden om fjorden, presfaktorer, målinger på eksisterende vådområder og meget mere, er det målet for kystvandråd 2025-2027 at understøtte den lokale trepart for Odense Fjord og opland, samt teknikergupperne, med den oparbejdede viden og data samt effektvurderinger med de opstillede modeller for Odense Fjord og opland af lokal treparts projektforslag. Kystvandrådet har også på seneste måde defineret sin egen rolle i at sikre, at der arbejdes multifunktionelt i lokale trepart og mellem parterne.

Kystvandrådet har også et stort ønske om at fortsætte og accelerere vores arbejde med forsøgsprojekter, og forventer i den forbindelse at søge forsøgsprojektpuljen i 2025.

Alle parter i det bestående kystvandråd for Odense Fjord ser frem til at videreføre arbejdet frem mod 2027.

# Plan for opgaveudførelsen Odense Fjord

Indholdet i den beskrevne plan er blevet prioriteret via møde den 26. februar i Kystvandrådet for Odense Fjord. Planen er således udarbejdet med input fra Kystvandrådet. Planen har fokus på følgende hovedelementer.

Arbejdspakke 1: Nærmere undersøgelse af årsag til forhøjede næringsstof-værdier i den østlige del af Seden Strand

Arbejdspakke 2: Udvikle vådområdeindsats i forhold til storskala og hastighed med implementering

Arbejdspakke 3: Undersøge og minimere risiko for iltsvind i vandløb i forbindelse med etablering af vådområder

Arbejdspakke 4: Udvikling af projektideer og facilitering af ansøgninger til midler fra Forsøgspuljen og Havnaturfonden.

Arbejdspakke 5: Koordinering og facilitering

## AP1

I forbindelse med Odense Fjord Samarbejdets arbejde er der indsamlet ekstra vandprøver til analyse for næringsstoffer i Odense Fjord. I den forbindelse blev der konstateret overraskende høje koncentrationer af næringsstoffer i vandet i den østlige del af Seden Strand. Det er hypotesen, at der kommer forhøjede næringsstoffer fra det nære opland og dette ønskes undersøgt ved et måleprogram i hhv. Geels Å, Krags Å og Vejrup Å, som begge løber ud i den østlige del af Seden Strand. Krags Å er et umålt vandløb/modelvandløb.

Der afsættes 0,2 og 0,25 mio kr til måling af vandføring og næringsstofanalyser i hhv. 2025 og 2026.

## AP2

Den plan som Kystvandrådet udarbejdede i 2023, indeholdt en stor ambition om at nå målet ved primært at etablere vådområder i oplandet. For at nå dette mål ønsker Kystvandet at udvikle nye metoder til storskala etablering af vådområder og samtidig øge hastigheden ved etableringen. Samtidig ønskes det i højere grad at indtænke naturhensyn og understøtte den kommende Naturgenopretningslov.

Der afsættes 0,25 mio kr de første 2 år og 0,4 mio kr i 2027

## AP3

Der indkøbes temperatur og iltmålere i 2025 og monitoring påbegyndes i udvalgte vandløb, hvor der er etableret vådområder, i oplandet til Odense Fjord. Dette på strækninger, hvor der er mistanke om iltsvind grundet overraskende ringe faunaindeks. Der undersøges anderledes

design muligheder og løsninger på etablerede vådområder. Der afsættes 0,25 mio kr i 2025 og 2027 og 0,2 mio kr. i 2026.

#### AP4

Der afsættes midler til at understøtte marine tiltag i Odense Fjord, kan også være andre tiltag inden for rammen af Forsøgspuljen. Midlerne skal bruges til at udvikle projektideer og facilitere ansøgninger hos bl.a. Havnaturfonden og Forsøgspuljen. Der afsættes 0,05 mio kr i 2025 og 2026 og 0,1 mio kr. i 2027.

#### AP5

Facilitering af 4-5 møder pr. år i Kystvandråd. Rapportering årligt jf. krav. Faglig koordinering af indsats i de 3 arbejdsplaner.

	2025	2026	2027	total
AP1	0,2	0,25		0,45
AP2	0,25	0,25	0,4	0,9
AP3	0,25	0,25	0,25	0,75
AP4	0,05	0,05	0,1	0,2
AP5	0,25	0,2	0,25	0,7
total	1	1	1	3





**ODENSE  
KOMMUNE**



Ansøgning om videreførelse af Kystvandråd for Odense Fjord

Afsender: Odense Kommune og Odense Fjord Samarbejdet

Dato: 28.03.2025

### Deltagere i kystvandråd for Odense Fjord fra 2025

<b>Grønne organisationer</b>	<b>Repræsentanter (max 2 - gerne f.eks. en fagperson og en beslutningstager)</b>	
Danmarks Naturfredningsforening	Leo Jensen	Kjeld Sandby
Dansk Ornitologisk Forening	Kurt Due Johansen	
Friluftsrådet	Per Arne Simonsen	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Rix Petersen	Kaare Manniche Ebert (suppleant)
<b>Erhvervsorganisationer</b>		
L&F Centrovic	Torben Lyngsøe Povlsen	Maria Pilgaard
Dansk Gartneri	Mikael Hammelev Petersen	
Marius Pedersen	Ole Strøm	
HJ Hansen	Lars Haunstrup	
<b>Forsyningselskaber / kommunalt ejede selskaber</b>		
Fjernvarme Fyn	Klaus Hougaard	
Odense Renovation	Rasmus Olsen	
Vandcenter Syd	Rikke Hansen	Troels Kærgaard Bjerre
Odense Havn	Jakob Kjær Rasmussen	Christian Kruse Trillingsgaard

# Vandplanen for Odense Fjord kræver kun 10 tons N fjernet fra Odense Yderfjord

Vandplanen kræver

346 tons N fjernet fra oplandet til Seden Strand

10 tons N fjernet fra oplandet til Odense Yderfjord

# Mit ærinde er

- At få indført et større krav i vandplanen til fjernelse af N til Yderfjorden end 10 Tons
- Flytte 40 tons fra Seden Strand til Yderfjorden

Man regner fejlagtigt med, at forbedringer i bunden af fjorden vil føre til forbedringer i Egensedybet

Det gør det ikke

Egensedybet er sin "egen fjord i fjorden"

# Vandet fra oplandet til Lumby Inddæmmede Strand og Stavis Å henregnes fejlagtigt til Seden Strands opland

Vandet fra Stavis Å og Lumby Inddæmmede Strand løber ved højt vandet til Odense og ved lavvande til

**Yderfjorden –**

**Og IKKE til Seden Strand**

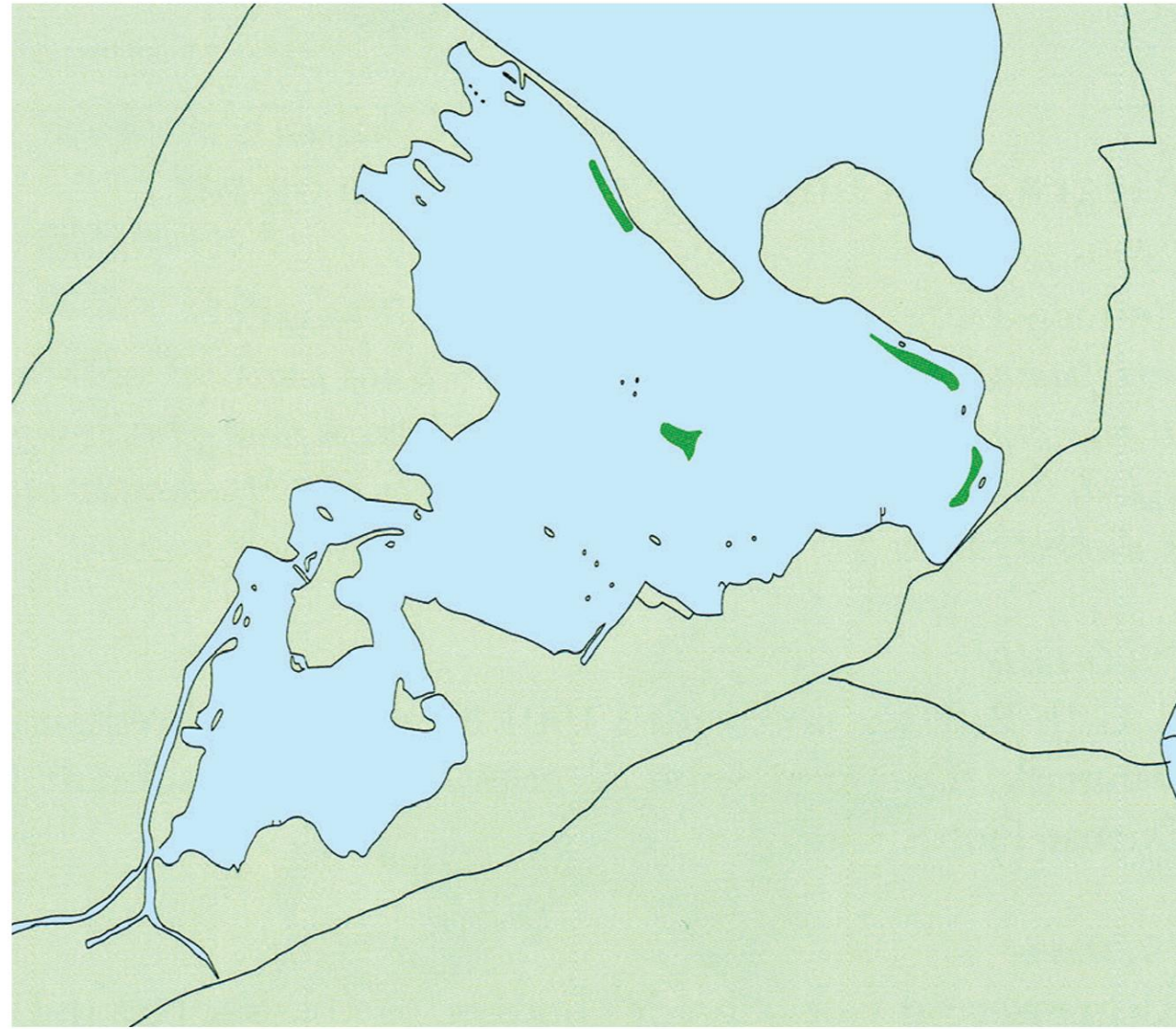
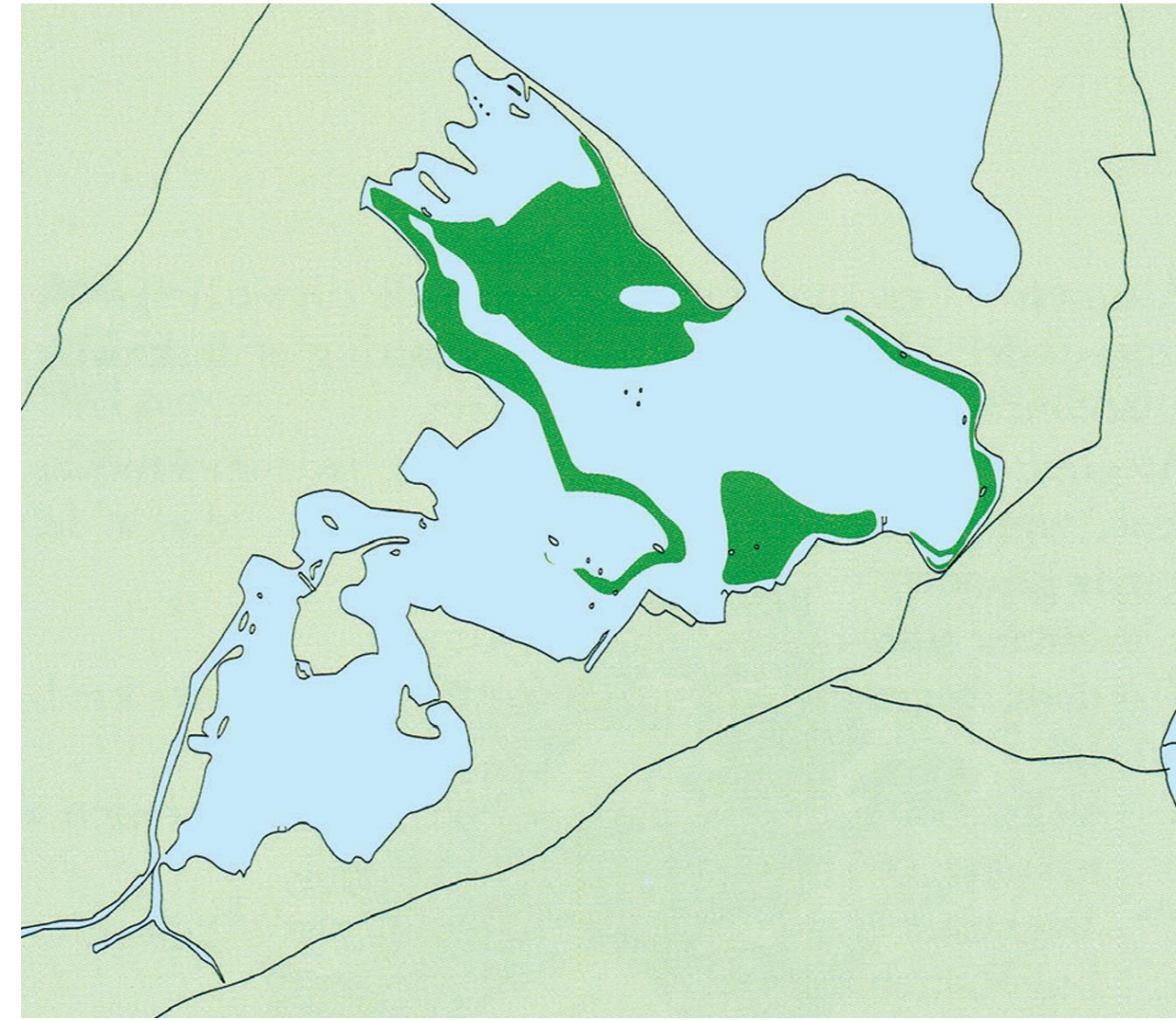


# Egensedybets miljøtilstand er i dårlig

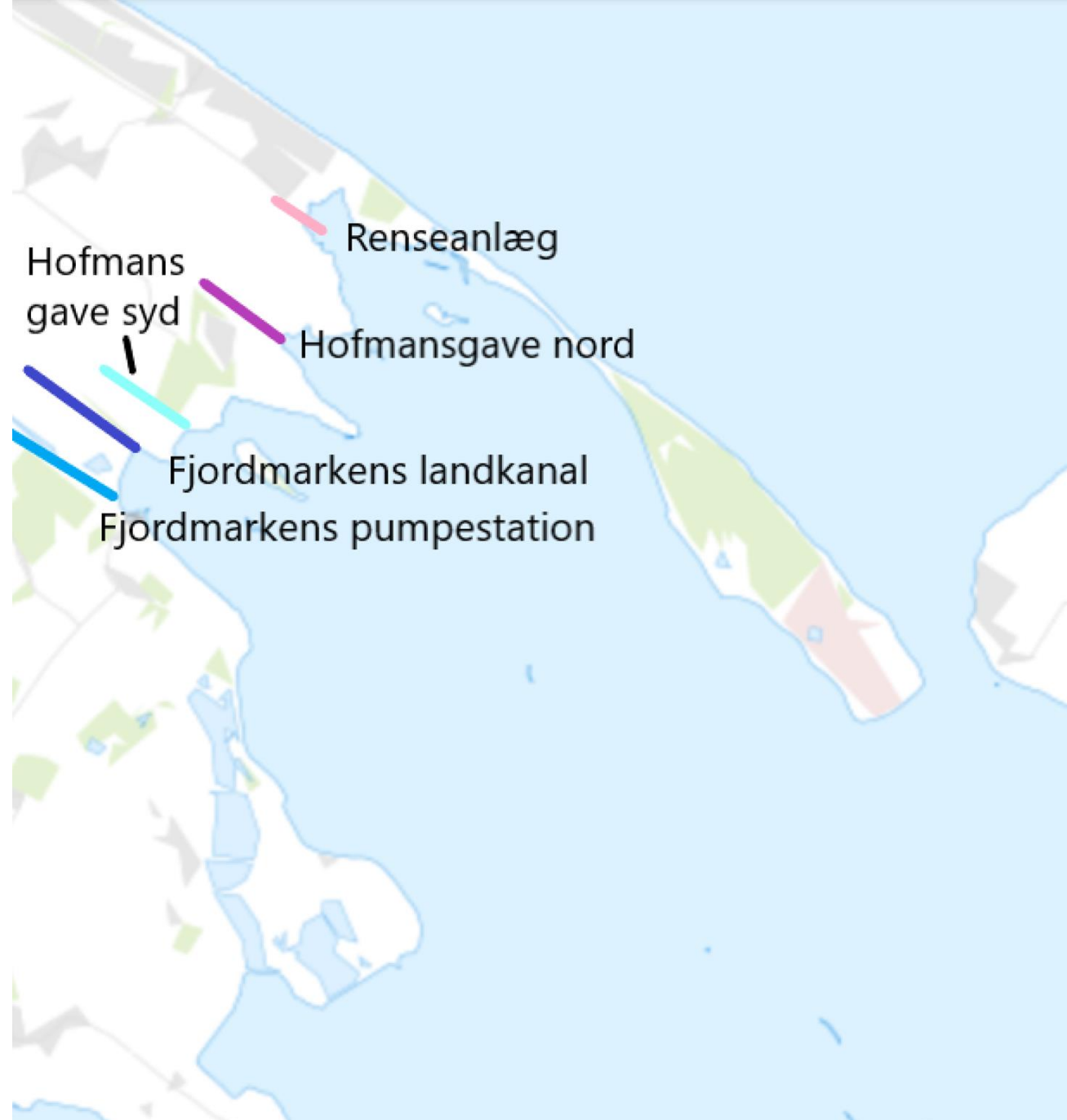
# miljøtilstand

- Dybet har mistet sit ålegræs





*Udbredelsen af ålegræs. Til venstre 1983 og til højre i 2004 (Fyns Amt).*



*Kilder til udledning af kvælstof til Egensedybet*





1.480 knortegæs MED  
ålegræs  
0 knortegås  
uden ålegræs



14.500 blichøns MED ålegræs  
0 blichøns uden ålegræs

2.250 knopsvaner MED ålegræs  
0 knopsvaner uden ålegræs



# Et af landets bedst undersøgte oplande til en fjord

- Oplandet til Egensedybet udgør knap 50 km<sup>2</sup>
- Man undersøgt, hvor kvælstoffet kommer fra, og er nu i stand til – nærmest på markniveau – at pege på, hvor kvælstoffet kommer fra
- Der udledes årligt 150 tons N
- Kravet til reduktion er 10 tons N
- Enhver kan sige sig, med kun et krav på 10 tons N, når vi ikke målet

# Hvad skal vi gøre ?

Ja, det er netop, hvad jeg gerne vil snakke med jer om.

Det handler om at pege på, at kravet på 10 tons reduktion til Yderfjorden er helt utilstrækkeligt.

Kravet handler også om, at ”man” ikke ved, at Egensedybet er en ”fjord i fjorden”, og at reduktioner ved Odense Å, ikke kommer Egensedybet til gode.

# Reduktion på 40-50 tons N i oplandet til Egensedybet vil gøre en verden til forskel

- Med en reduktion på 40-50 tons N til Egensedybet, kan vi få ”god økologisk tilstand” i hele Odense Yderfjord – fordi den østlige del af Yderfjorden er den del af fjorden der har det bedst
- Reduktion af 7 gange så meget kvælstof i oplandet til Odense Å (kravet er 350 tons), kan man ikke få god økologisk tilstand i hverken Odense Yderfjord eller for den sags skyld i Seden Strand.

# Vi kan allerede nu pege på 2 projekter der kan fjerne 42 tons N

- Fjordmarken vest – er velundersøgt
- 4-talsstrand

DELUDE FLERE ANDRE MINDRE PROJEKTER, F.EKS.

- Renseanlægs bidrag skal væk
- Udløb ved Hofmansgave, Fjordmarken midt,

Vi skal altså enten hente 40 tons N fra oplandet til Seden Strand eller finde 40 tons N på anden måde

# VP3 i høring

– evt høringssvar fra KVR Odense

Flemming Gertz

Møde KVR Odense Fjord 30. april 2025

# Indsats Odense Fjord i VP3

Bilag 1: Kystvand deloplande: Kvælstofindsats fordelt på virkemidler										CAP	Markregulering og udtagningsindsats*	
Hovedfarvands-område		Netværk	Kystvand delopland		Nedstrøms kystvand	Areal, delopland	Status-belastning	Baseline-belastning	Fordelt indsatsbehov, jf. bilag 1.1	CAP, sum af effekter	Foreløbig indregning af markregulering (6.500 ton N)*	Foreløbig indregning af udtagningsindsats*
ID	Navn	ID	ID	Navn	ID	km <sup>2</sup>	Ton N/år	Ton N/år	Ton N/år	Ton N/år	Ton N/år	Ton N/år
4	Nordlige Bælthav	219	93	Odense Fjord, Seden Strand	92	988,5	1.258,4	1.124,8	345,8	31,4	314,4	
4	Nordlige Bælthav	219	92	Odense Fjord, ydre	219	71,5	64,4	54,1	10,1	2,3	8,4	

- Baseline N gevinst: 134 ton N + 10 ton N
- Baseline P gevinst: 1,9 ton P til inder fjord (ækvivalent 47 ton N)
- Medio 2026 gøres der status over fremdriften i arealomlægningen i hvert enkelt vandopland for at kunne fastlægge markreguleringen for 2027
- Ingen P-indsats.
- Der regnes i VP3 planer med en N til P ækvivalent på 25:1



## Forskel til plan fra KVR

### Tiltag i KVR:

- 398 ton N nås ved kollektive virkemidler (særligt vådområder) og spildevand
- Særlig indsats i opland til Egense dybet
- 6,4 ton P (ækvivalent til 160 ton N)
- N-Tidslighed spiller en rolle – (større effekt ved sommer N-reduktioner).
- Sommer N-koncentrationer falder i vandløb (ikke medregnet i indsats)
- Marine tiltag anses som nødvendige (Sandcapping, ålegræs, stenrev mm)
- Genopretning af strandenge

### Tiltag VP3

- 356 ton N heraf 10 ton til Ydre fjord
- Ingen P reduktioner
- Ingen marine tiltag ("Udviklingsinitiativer for Marine Virkemidler")

## Mulige høringsindspil

- Påpege at der skal være en mere åben/transparens og faglig velbegrundet beslutningsproces for at undlade at anvende anbefalinger fra KVR
- Påpege de specifikke forskelle jf forrige slide